

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	ЛАТИНСЬКА МОВА				
Освітня програма	Фармація				
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)				
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр				
Галузь знань	22 Охорона здоров'я				
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація				
Форма навчання	Денна, заочна				
Формат навчальної дисципліни	Обов'язкова				
Мова викладання	Українська				
Рік навчання/семестр	1 рік				
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити / 90 годин				
	Форма навчання	Кількість годин			МК
		Лекції	Практичні	Самостійна робота	
	Денна	-	48	40	2
Заочна	2	16	70	2	
Контрольні заходи	<i>Вхідний контроль</i> – на першому занятті. <i>Поточний контроль</i> – на кожному практичному занятті <i>Модульний контроль (МК)</i> – по завершенню кожного модуля.				
Методи навчання	Практичні заняття, репродуктивні (закріплення знань та практичних умінь, навичок), інноваційні (проблемне навчання, робота в малих групах, модульне засвоєння знань, інформаційно-комп'ютерні технології, дистанційне навчання, контекстне навчання).				
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Кабінет латинської мови. Мультимедійне обладнання.				
Лінк на дисципліну	Сайт дистанційних технологій освіти Фахового коледжу НФаУ (Moodle) https://pharmagram.nuph.edu.ua/course/view.php?id=246				
Кадрове забезпечення	Викладачі циклової комісії медико-біологічних дисциплін: <i>Мартиненко Алла Євгенівна</i> , спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач				
Контакти	college@nuph.edu.ua				
Навчальні заняття та консультації	За розкладом				

Анотація навчальної дисципліни

«Латинська мова» як навчальна дисципліна є обов'язковою у системі фармацевтичної освіти. Вивчення латинської мови складається із практичного оволодіння основами граматики та принципами словотворення, засвоєння значень латинських та грецьких словотворчих елементів та знання визначеного мінімуму термінологічної лексики. Особлива увага в процесі навчання приділяється питанням утворення та перекладу спеціальних термінів та номенклатурних найменувань. Засвоєння основної маси терміноелементів проводиться на прикладах номенклатури препаратів та клінічних термінів, паралельно з вивченням основних способів словотворення, що вживаються в тривіальних найменуваннях лікарських препаратів.

Мета навчальної дисципліни

Формування професійно-орієнтованої комунікативної компетентності та засвоєння базових знань з фармацевтичної та медичної термінології з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

Компетентності

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність використовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти України, дотримуватися положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

Здатність проводити комплекс заходів, направлених на забезпечення функціонування системи забезпечення якості, з дотриманням встановлених норм і стандартів.

Програмні результати навчання

Здійснювати соціальну та професійну діяльність на основі розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Проводити професійну діяльність, базуючись на загальних цінностях та досягненнях суспільства, на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань та розвитку суспільства, техніки і технологій, з урахуванням її значущості для здоров'я людини та розуміння соціальних наслідків професійної діяльності. Застосовувати знання державної та однієї з іноземних мов з метою забезпечення ефективності ділової комунікації.

Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інформаційно-пошукові системи для вирішення практичних задач у сфері професійної діяльності.

Обирати оптимальні методи та способи розв'язання типових спеціалізованих задач, оцінювати їх ефективність у контексті вирішення професійної проблеми.

Встановлювати та підтримувати ділові комунікації між учасниками сфери професійної діяльності (колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами тощо), з метою налагодження діалогу, порозуміння та досягнення очікуваного результату.

Використовувати знання, уміння та навички, які дозволять адаптуватися до можливих змін у професійній діяльності та мінливих умов праці, професійно діяти в новій ситуації.

Виконувати професійні завдання з гарантією забезпечення якості їх виконання та критично оцінювати результати роботи.

Використовувати фахову термінологію.

Знання та вміння після опанування дисципліни

1. Використовувати латинську фармацевтичну термінологію у письмовій формі.
2. Використовувати моделі рецептурних прописів, головні рецептурні фрази, додаткові написи в рецепті, рецептурні скорочення.
3. Аналізувати найменування лікарських препаратів та розуміти значення компонентів слова.

4. Граматично правильно вживати фармацевтичну та медичну термінологію, перекладати фармацевтичні терміни у межах рівня поставлених задач для рішення професійних питань
5. Застосувати латинську мову під час професійної діяльності на робочому місці, у адміністративних закладах охорони здоров'я.
6. Володіти принципами утворення назв в хімічній та фармакогностичній номенклатурах, в номенклатурі лікарських препаратів.
7. Володіти латинською мовою на рівні фахового використання та спілкування
8. Володіти на рівні довгочасової пам'яті лексичним мінімумом та набором головних греко-латинських словотвірних елементів.

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Фонетика та граматики латинської мови.

Змістовий модуль 1. Фонетика та граматики латинської мови.

1. Фонетика латинської мови. Наголос.

Змістовий модуль 2. Граматики латинської мови.

2. Граматичні категорії іменника. Неузгоджене означення.
3. Іменники II відміни.
4. Система дієслова.
5. Рецепт. Структура й форма.
6. Прикметники I групи.
7. Іменники III відміни.
8. Прикметники II групи
9. Іменники IV та V відмін.
10. Числівники. Прислівники і займенники.

Модуль 2. Спеціальна термінологія

Змістовий модуль 3. Спеціальна термінологія в рецептурі

11. Латинська номенклатура форм ліків.
12. Хімічна номенклатура.
13. Ботанічна та фармакогностична термінологія.

Змістовий модуль 4. Спеціальна термінологія в назвах захворювань та їх симптомів

14. Тривіальні назви препаратів.
15. Клінічна термінологія.

Пререквізити

Українська мова, загальна та неорганічна хімія

Постреквізити

Фармакологія, анатомія та фізіологія, основи мікробіології, біологія з основами генетики, фармацевтична хімія, фармакогнозія, технологія ліків.

Система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання за 100-бальною шкалою:

Кількість балів	<i>min</i>	<i>max</i>
за модуль	60	100
поточну діяльність	36	60
модульний контроль	24	40

МК проводиться у письмовій формі

Розподіл балів з дисципліни

Модуль 1. Фонетика та граматики латинської мови

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					Сума балів	МК 1	Загальна сума балів
	ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4	ПЗ 5			
<i>max</i> 10	<i>max</i> 10	<i>max</i> 10	<i>max</i> 10	<i>max</i> 10	<i>max</i> 10	<i>min</i> 36 <i>max</i> 60	<i>min</i> 24 <i>max</i> 40	<i>min</i> 60 <i>max</i> 100

Модуль 2. Спеціальна термінологія								
Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)						Сума балів	МК 2	Загальна сума балів
Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4					
ПЗ 7	ПЗ 8	ПЗ 9	ПЗ 10	ПЗ 11	ПЗ 12			
max 10	max 10	max 10	max 10	max 10	max 10	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Загальна кількість балів з дисципліни визначається як середня арифметична за модулі на які структурована дисципліна. Отриманий результат конвертується в оцінку за диференційованою шкалою.

Оцінка за шкалою закладу освіти		
	Мін. бал	Макс. бал
Диференційована шкала		
Відмінно	90	100
Добре	74	89
Задовільно	60	73
Незадовільно	0	59

Критерії оцінювання навчальних досягнень

<i>відмінно</i> 90-100	Здобувач освіти твердо засвоїв теоретичний матеріал, показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст термінів і понять, демонструє високий рівень засвоєння лексичного та граматичного матеріалу, безпомилково виконав практичні завдання. Виконано 90-100 % завдань із дотриманням вимог.
<i>добре</i> 74-89	Здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні знання лексичного та граматичного матеріалу з тем, що вивчаються, але припускається певних неточностей і помилок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного. Виконано 74-89 % завдань із дотриманням вимог.
<i>задовільно</i> 60-73	Здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, виявляє часткове знання лексичного матеріалу, допускає значні граматичні помилки. Виконано 60-73 % завдань із частковим дотриманням вимог.
<i>незадовільно</i> 0-59	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, допускає серйозні помилки при використанні термінології, виявляє незнання лексичного матеріалу та при виконанні практичних завдань допускає грубі граматичні помилки. Відповіді не структуровані, фрагментарні, не володіє фармацевтичною термінологією. Виконано менше 60 % завдань. Не дотримується вимог при виконанні завдань.

Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Рекомендована література

Основна

1. Світлична Є.І. Латинська мова: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – 3-є вид., випр. та доп. / Є.І. Світлична, І.О. Толок. – Харків.: НФаУ: Золоті сторінки, 2014. – 432 с.
2. Світлична Є.І., Толок І.О. Фармацевтична латина. Питання та завдання. (Навчальний посібник для самостійної роботи студентів). – Х., НФаУ, 2013. – 70 с.

Додаткова

1. Світлична Є.І., Толок І.О. Studemus Latinam. Вивчаємо латину (Навчальний посібник для самостійної роботи студентів). – Х., НФаУ, 2001. – 177 с.
2. Світлична Є.І., Базарова В.І., Жук Л.Г. Клінічна термінологія. – Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2006. – 168 с.

3. Смольська Л.Ю. Латинська мова та основи фармацевтичної термінології: підручник / Л.Ю. Смольська, В.Г. Синиця, Д.Ю. Коваль-Гнатів та ін.; за ред. Л.Ю. Смольської. – К.: ВСВ «Медицина», 2016. – 352 с

Інформаційні ресурси

1. Кафедра українознавства та латинської мови НФаУ: <https://ukrlat.nuph.edu.ua>
<https://podfac.nuph.edu.ua>

Політика навчальної дисципліни

Дотримання вимог до зовнішнього вигляду. Обов'язкове дотримання правил техніки безпеки та охорони праці. Обов'язкове відвідування аудиторних занять; ведення конспекту лекцій; виконання лабораторних робіт; оформлення результатів лабораторних робіт; виконання завдань для самостійної роботи з дотриманням вимог. Своєчасність відпрацювання пропущених занять. Діяльність здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Фахового коледжу НФаУ» ПОЛ А2.4-69-029 (<https://bit.ly/3vqIIBR>)

Розробник: А.Є. Мартиненко, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач

Розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії медико-біологічних дисциплін

Протокол від « 24 » серпня 2023 року № 1

Голова В.В. Аксакова

Гарант освітньої програми

Л.О. Горяча, к. фарм. н, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист